

تغییر جنسیت در حقوق ایران

محمد رضا بوربور

حسین زارعی

سرشناسه	: بوربور، محمدرضا، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: تغییر جنسیت در حقوق ایران / محمدرضا بوربور، حسین زارعی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات صالحیان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۵۸۷-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: تغییر جنسیت (فقه)
موضوع	: Sex change (Islamic law)
موضوع	: تغییر جنسیت -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	: -- Law and legislation -- IranSex change
شناسه افزوده	: زارعی، حسین، ۱۳۷۰-
رده بندی کنگره	: BP۱۹۸
رده بندی دیویی	: ۳۰۷.۱۱۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۳۳۹۶۸

تغییر جنسیت در حقوق ایران

■ نویسنده: محمدرضا بور بور - حسین زارعی

■ ناشر: صالحیان

■ طراح جلد: سمیرا صفاری

■ سال و نوبت چاپ: ۱۳۹۹ - اول

■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۵۸۷-۳

دفتر انتشارات: میدان انقلاب-کارگر جنوبی-کوچه شهدای ژاندارمری-پلاک ۱۲۷-واحد ۳

تلفن: ۰۹۱۹۰۸۱۰۱۴۲-۶۶۹۷۹۳۰۰

سایت انتشارات: www.pubsalehiyan.ir

فهرست

۱۳	۱: مقدمه
۱۶	اختلال هویت جنسی؛ دو جنسیها (ختنی ها)
۱۷	علت بروز دو جنسیتی (ختنی)
۱۹	اقسام ختنی از نظر فقه اسلامی
۱۹	ختنای مشکل
۲۰	ختنی غیر مشکل
۲۰	اقسام ختناء غیر مشکل
۲۱	تغییر جنسیت
۲۴	تغییر جنسیت در اصطلاح پزشکی
۲۵	تغییر جنسیت در اصطلاح عمومی
۲۹	تاریخچه تغییر جنسیت
۳۱	اولین تغییر جنسیت در ایران
۳۴	تغییر جنسیت در خارج ایران
۳۵	اقسام تغییر جنسیت
۳۵	تغییر جنسیت در افراد سالم
۳۶	تغییر جنسیت در دو جنسیها (ختنی ها)
۳۷	تغییر جنسیت در افراد ممسوح
۳۷	تغییر جنسیت در تراجنسیتها (ناراضیان جنسی)
۳۷	تغییر جنسیت به منظور کشف جنسیت
۳۹	۲: ماهیت فقهی تغییر نسیت
۳۹	بررسی مشروعیت و عدم مشروعیت تغییر جنسیت
۴۰	ممنوعیت مطلق (عدم مشروعیت)
۴۲	استناد به اجماع
۴۶	استناد به آیه
۴۷	استناد به روایت

۴۸	استناد به دلیل عقل
۵۶	مشروعیت مطلق
۶۱	تغییر جنسیت و اثر آن بر احکام تکلیفی
۶۴	تغییر جنسیت و آثار وضعی
۶۶	تغییر جنسیت و مسائل مرتبط با نکاح
۶۶	رضایت زوجین در تغییر جنسیت طرف مقابل
۶۹	تأثیر تغییر جنسیت بر علقه نکاح (پیوند زناشویی)
۷۶	تغییر جنسیت و مسئله مهریه
۷۷	تغییر جنسیت و نسیب
۹۰	تغییر جنسیت و زوج
۹۵	تغییر جنسیت و مسائل در نکاح منقطع
۹۹	تغییر جنسیت و مسئله عدّه
۱۰۲	تغییر جنسیت و مسئله ارث
۱۰۴	ارث بردن فرزند تغییر جنسیت داده از پدرش
۱۰۷	ارث بردن والدین تغییر جنسیت داده از فرزند خویش
۱۱۱	تغییر جنسیت و عناوین خانوادگی
۱۱۳	عناوین مختص
۱۱۴	تغییر جنسیت و مسئله ولایت و سرپرستی
۱۱۸	تغییر جنسیت و مسئله نفقه فرزندان
۱۲۱	تغییر جنسیت و مسئله نکاح با محارم نسبی
۱۲۱	تغییر جنسیت مادر به مرد و مسئله نکاح با دختران
۱۲۲	تغییر جنسیت پدر به زن و نکاح با پسران
۱۲۴	تغییر جنسیت و نکاح با محارم سببی
۱۲۷	تغییر جنسیت حلیله پسر به مرد و ازدواج با مادر شوهر
۱۳۲	تغییر جنسیت و مسئله عقود و تعهدات سابق
۱۳۶	تغییر جنسیت و اثر آن بر هزینه‌های ازدواج
۱۳۷	تغییر جنسیت و اثر آن بر هدایا

۱۳۹	اثر تغییر جنسیت بر مسائل کیفری
۱۳۹	تغییر جنسیت و حدود (سرقه، محاربه، زنا، لواط ...)
۱۴۱	تغییر جنسیت و مسئله ازداد
۱۴۲	تغییر جنسیت و اثر آن بر قصاص و دیات
۳:	آثار حقوقی تغییر جنسیت در قوانین جمهوری اسلامی ایران؛ ملاحظات حقوقی،
۱۴۵	نحوه دادرسی و شناسایی جنسیت جدید
۱۴۶	اثر اجتماعی تغییر جنسیت
۱۴۸	تغییر جنسیت و عقد نکاح
۱۵۱	تغییر جنسیت و مهریه
۱۵۱	تغییر جنسیت و مهریه در عقد دائم
۱۵۴	تغییر جنسیت و مهریه در عقد موقت (مُتعه)
۱۵۵	تغییر جنسیت و عقد
۱۵۹	تغییر جنسیت و نفقه
۱۵۹	تغییر جنسیت و نفقه ی زوجه
۱۶۰	تغییر جنسیت و نفقه ی فرزندان
۱۶۴	تغییر جنسیت، ولایت، سرپرستی و حضانت کودکان
۱۶۹	تغییر جنسیت، نسبت ها و عناوین خانوادگی
۱۷۱	تغییر جنسیت و ارث
۱۷۵	تغییر جنسیت، مسئولیتهای مدنی و کیفری
۱۸۴	روند دادرسی و شرایط قانونی صدور گواهی تغییر جنسیت
۱۸۴	ممنوعیت یا عدم ممنوعیت تغییر جنسیت بر مبنای اصول و قواعد حقوقی
۱۸۵	رویه قضایی کشورها و دادگاه اروپایی حقوق بشر
۱۸۵	سیر قانونی صدور گواهی تغییر جنسیت
۱۸۷	شرایط قانونی صدور گواهی تغییر جنسیت
۱۹۳	شناسایی جنسیت جدید طبق قوانین
۱۹۶	مرجع صلاحیت دار برای شناسایی جنسیت جدید
۱۹۹	آثار تصحیح شناسنامه

- ۴: دیدگاه فقها و مراجع شیعه درباره تغییر جنسیت ۲۰۱
- آیت الله حاج سیدعلی خامنه‌ای ۲۰۱
- آیت الله محمدتقی بهجت ۲۰۳
- آیت الله حاج شیخ محمدعلی اراکی ۲۰۴
- آیت الله ناصر مکارم شیرازی ۲۰۴
- آیت الله محمد ابراهیم جناتی ۲۰۶
- آیت الله حاج سیدعبدالکریم موسوی اردبیلی ۲۰۷
- آیت الله مدنی تبریزی ۲۰۸
- ۵: سخن پانزی ۲۱۵
- منابع ۲۱۷

پیشگفتار

تغییر جنسیت یکی از موضوعات مهمی است که نه تنها از دید پزشکی بلکه به لحاظ مباحث حقوقی حایز اهمیت است. اگر چه در گذشته این مباحث کم و بیش وجود داشته ولی اکنون با پیشرفت تکنولوژی و علم پزشکی، ابعاد جدیدتری در فرایری ما گشوده شده است. از طرفی دیگر در اکثر نظامهای حقوقی و نیز طبق نظر مشهور فقهای معاصر، تغییر جنسیت در صورتی که از لحاظ پزشکی ضروری تشخیص داده شود، مجاز میباشد. از آنجا که در سیستم حقوقی اسلام، بخشی از احکام متأثر از جنسیت انسان است و در احکام زیادی همچون دیه، ارث، حضانت، بلوغ، حج، ارث و ... می توان تمایز بین حقوق دو جنس را مشاهده نمود، لذا شناخت جنسیت و تقوی تکالیف فردی که موضوع حق قرار می گیرد در این سیستم بسیار اهمیت می یابد. بر این رسیدن به این شناخت لازم است امکان یا عدم امکان این تغییر بررسی شود و در صورت صدور جواز آن توسط فقها، مورد تحلیل قرار گیرد. احکام مربوط به شخص تغییر جنسیت داده در فقه و حقوق تابع هویت جنسی اوست و موضوع شناسی در مسأله تغییر جنسیت بر عهده پزشک است و به دنبال آن فقیه، حکم موضوع مربوطه را صادر از امور نوپای علم پزشکی می باشد، لزوم «تغییر جنسیت» می کند. لذا از آنجا که مسأله تصریح به حقوق و تکالیف این افراد در فقه ما آشکار می شود و فقه شیعی نیز که عهده دار اداره امور زندگی بشر است می بایست پاسخ های متناسب را مرتبط با موضوع مطرح کند و برای فراهم آمدن زمینه پاسخگویی به حقوق و تکالیف این افراد، ضروری است مبانی بحث مورد تدقیق قرار گیرد که موضوع این کتاب نیز به بررسی مبانی این مسأله اختصاص پیدا کرده است. در این کتاب پس از بررسی

مفهوم تغییر جنسیت و اقسام آن، خاستگاه این بحث در اجتهاد شیعی را مورد تحلیل و بررسی قرار میدهم.

www.ketab.ir